

Avoimuusrekisteri – kohti seuraavaa ilmoituskautta

Artur von Bonsdorff, ylitarkastaja

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Avoimuusrekisterilaki

1 §

Päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi sekä päätöksentekoon kohdistuvan pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen vaikuttamisen ja siihen liittyvän elinkeinona harjoitettavan neuvonnan rekisteröintiä varten on ilmoitusmenettelyyn perustuva avoimuusrekisteri.

Mistä avoimuusrekisterissä on kyse?

Tahojen, jotka harjoittavat eduskuntaan tai ministeriöihin kohdistuvaa vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa, tulee jatkossa rekisteröityä avoimuusrekisteriin.

Rekisteröitymisen jälkeen toimijoiden tulee raportoida puolivuositain vaikuttamistoiminnastaan. Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot raportoidaan kerran vuodessa.

Rekisterin tiedot ovat julkisia ja julkaistaan ilman viivettä avoimuusrekisteri.fi-palvelussa.

Mistä tekijöistä ilmoitusvelvollisuus muodostuu?

Toimija

Oikeushenkilö

Yksityinen
elinkeinonharjoittaja
(toiminimi)

Toiminta

Vaikuttamistoiminta
(lobbaus)

Vaikuttamistoiminnan
neuvonta (lobbaukseen
liittyvä konsultointi)

Vaikuttamistoiminnan kohde

Eduskunta

Ministeriöt

Ilmoitusvelvolliset toimijat ja toimijoihin liittyvät poikkeukset

- Ilmoitusvelvollisia toimijoita voivat olla vain oikeushenkilöt tai yksityiset elinkeinonharjoittajat (toiminimet).
- Ilmoitusvelvollisten toimijoiden osalta on kuitenkin säädetty joitakin poikkeuksia:
 - yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka eivät harjoita päätoimisesti vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa
 - asunto-osakeyhtiöt
 - valtion, hyvinvointialueen, kunnan tai Ahvenanmaan maakunnan viranomainen, valtion liikelaitos ja muu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos kuin yliopisto
 - eduskunnan kanslia, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, Ihmisoikeuskeskus, valtiontalouden tarkastusvirasto sekä Ulkopoliittinen instituutti
 - puolueet, puolueyhdistykset, eduskuntaryhmät ja ehdokkaiden tukiyhdistykset
 - julkisyhteisöt ja -toimijat silloin, kun ne harjoittavat lakisääteisiä tehtäviään
 - kansainväliset hallitustenväliset järjestöt
 - vieraan valtion ja Euroopan unionin edustajat, esimerkiksi diplomaatit
 - asianajajat, luvansaaneet oikeudenkäyntiavustajat ja julkiset oikeus-avustajat paitsi silloin, kun ne harjoittavat vaikuttamistoimintaa tai sellaista vaikuttamistoiminnan neuvontaa, jossa ei ole kyse asiakkaan oikeudellisen aseman määrittelystä, asiakkaan avustamisesta hallintoasiassa, oikeussäännöksen soveltamista koskevasta neuvonnasta tai muusta asiakkaan toimintaan liittyvästä oikeudellisesta neuvonnasta.
- Laissa myös erikseen korostettu, ettei se koske järjestäytymätön kansalaistoimintaa tai vaaleissa ehdokkaana olevan henkilön valitsijayhdistyksiä.

Vaikuttamistoiminta

- Vaikuttamistoiminta on omaan lukuun harjoitettavaa, vaikuttamistoiminnan kohteeseen kohdistuvaa yhteydenpitoa, jolla pyritään vaikuttamaan asian valmisteluun ja päätöksentekoon edistämällä tiettyä etua tai tavoitetta.
- Käytännössä etu tai tavoite on usein ilmoitusvelvollisen poliittisiin, liiketaloudellisiin tai muihin yhteiskunnallisiin intresseihin liittyvä asia, jota pyritään edistämään vaikuttamalla esimerkiksi tiettyyn sääntely, budjetti-, hankinta-, kehittämis- tai politiikkatoimen sisältöön tai tällaisen toimen aloittamiseen tai päättämiseen.
- Asian valmistelua ja päätöksentekoa tulkitaan laajasti. Esimerkiksi varhainen vaikuttaminen, jolloin ei välttämättä ole vielä asetettu virallista hanketta tai työryhmää, on ilmoitettavaa tietoa.

Vaikuttamistoiminnan neuvonta

- Vaikuttamistoiminnan neuvonta on asiakkaan toimeksiannosta asiakkaan puolesta tehtyä vaikuttamistoimintaa tai asiakkaalle annettavaa muuta aiheeseen liittyvää neuvontaa.
- Ilmoitusvelvollisuus ei riipu asiakkaan yhteydenpidon toteutumisesta, vaan ainoastaan annetun neuvonnan ja tuen luonteesta.
- Kun on kysymys vaikuttamistoiminnan neuvonnasta, ilmoitusvelvollisuus on vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavalla yrityksellä.
- Asiakkaan itsensä harjoittamasta vaikuttamistoiminnasta on ilmoitusvelvollisuus aina asiakkaalla.

Vaikuttamistoiminnan kohteet

- Ilmoitusvelvollisuus edellyttää, että vaikuttamisen kohteena on eduskunta, eduskunnan kanslia tai ministeriö

Eduskunnalla tarkoitetaan:	Ministeriöllä tarkoitetaan:
<ul style="list-style-type: none">• kansanedustajia• kansanedustajien avustajia• eduskuntaryhmien henkilökuntaa• eduskunnan kanslian virkamiehiä	<ul style="list-style-type: none">• ministeriä• ministerin toimikaudeksi asetettuja valtiosihteereitä• ministerin erityisavustajia• ministeriön virkamiehiä• ministeriöiden asettamia selvityshenkilöitä

- Vaikuttamistoiminnan kohteilta avoimuusrekisteri ei edellytä toimenpiteitä tai synnytä velvollisuuksia.

Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 1/3

- Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta
 - Pienimuotoista vaikuttamistoimintaa on toiminta, jossa yksittäisiä yhteydenottokertoja vaikuttamistoiminnan kohteisiin on **kalenterivuoden aikana enintään viisi**.
 - Yhdeksi yhteydenottokerraksi lasketaan esimerkiksi yksittäinen vaikuttamistoimintaan liittyvä puhelinkeskustelu, tapaaminen tai sähköpostiviestin lähettäminen.
- Tavanomainen asiointi viranomaisessa
 - Tavanomaista asiointia viranomaisessa ovat esimerkiksi erilaiset lupa- tai tukiasioiden hoitaminen ja hankintoihin osallistuminen. Lisäksi muun muassa lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen viranomaisessa tai viranomaisen ohjaus-, tarkastus-, neuvonta- tai tiedonkeruutoiminta on tavanomaista asiointia viranomaisessa.

Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 2/3

- Osallistuminen viranomaisen asettamaan työryhmään tai kuultavana oleminen
 - Viranomaisten kutsusta osallistuminen työryhmiin, neuvottelukuntiin tai vastaaviin toimielimiin, ministeriön lausuntopyyntöön vastaaminen tai kuultavana oleminen ei synnytä ilmoitusvelvollisuutta.
 - Olennaista on se, onko yhteydenpito dokumentoitu viranomaisen toimesta.
- Julkinen esiintyminen yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa
 - Julkisella esiintymisellä tarkoitetaan esiintymistä tai yleisössä oloa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa. Tyypillisiä yleisötilaisuuksia ovat esimerkiksi messut, markkinat, yleisölle suunnatut juhlat, urheilukilpailut ja näytökset.
 - Erilaiset tilaisuudet voivat sisältää sekä yleisölle avoimia että pienemmälle joukolle suunnattuja, suljettuja tilaisuuksia. Jälkimmäinen toiminta ei tällöin täyttäisi julkisen tilaisuuden kriteeriä.
- Journalistisessa tarkoituksessa tehty tiedonkeruu

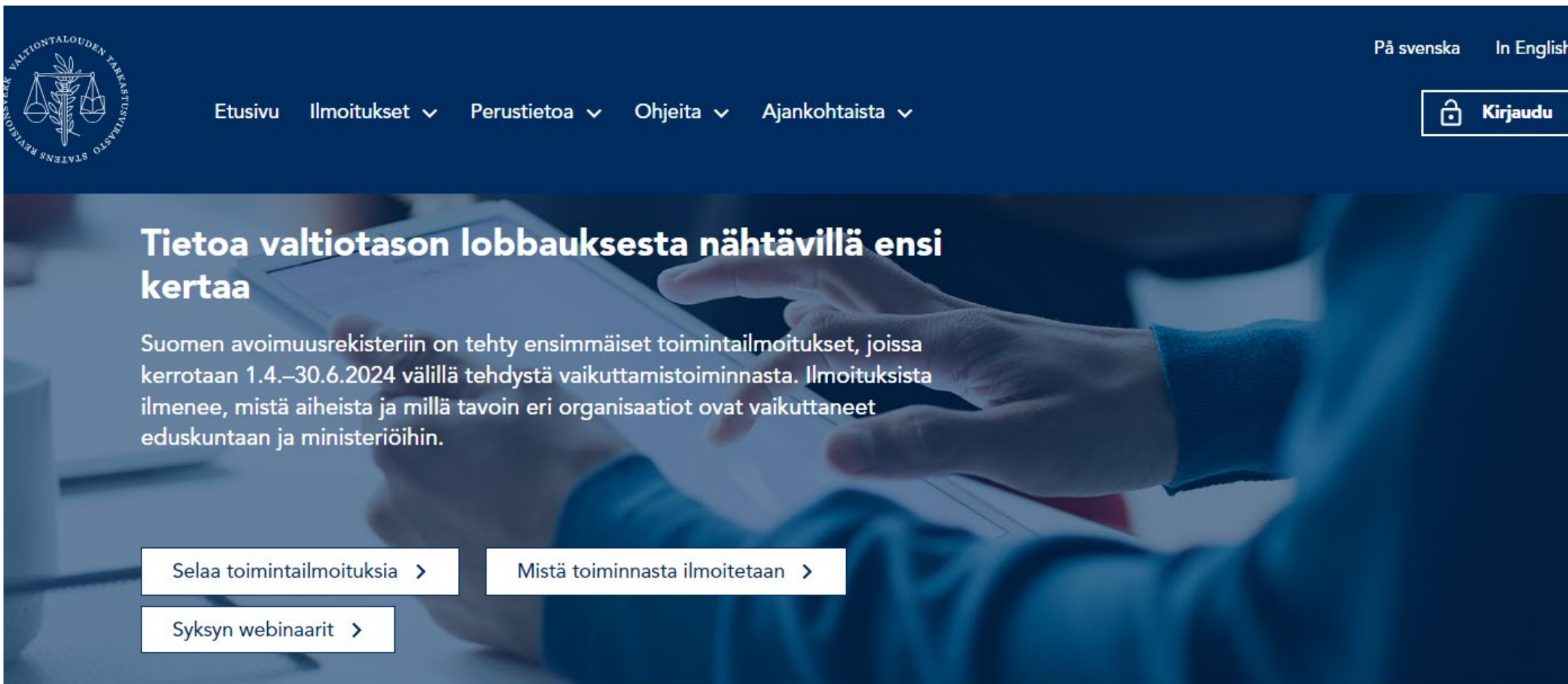
Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 3/3

- Joukkoviestintä ja uutis- tai asiakaskirjeen lähettäminen
- Valtion omistajaohjaukseen sisältyvä yhteydenpito
- Puolueen lähiyhteisönä tehty yhteydenpito oman puolueen kansanedustajiin, kansanedustajien avustajiin, ministereihin, ministereiden erityisavustajiin ja ministerin toimikaudeksi nimitettyihin valtiosihteereihin
- Viranomaisen selvityshenkilönä toimiminen
- Vaikuttamistoiminnan neuvonta julkishallinnon toimijoille
- Yhteydenpito, jonka paljastuminen voi vaarantaa yleisen tai kansallisen turvallisuuden.

Tietojen ilmoittaminen avoimuusrekisteriin

Tiedot ilmoitetaan avoimuusrekisterin verkkopalvelussa www.avoimuusrekisteri.fi

The screenshot shows the homepage of the Finnish Open Access Register. The header is dark blue with the logo of the State Audit Office (Valtiontalouden tarkastusvirasto) on the left and language options 'På svenska' and 'In English' on the right. A navigation menu includes 'Etusivu', 'Ilmoitukset', 'Perustietoa', 'Ohjeita', and 'Ajankohtaista'. A 'Kirjaudu' button is located in the top right corner. The main content area features a large blue-tinted image of hands holding a tablet. The headline reads 'Tietoa valtiotason lobbauksesta nähtävillä ensi kertaa'. Below the headline is a paragraph of text explaining that the first activity reports for the period 1.4.-30.6.2024 are available, detailing lobbying activities of various organizations. At the bottom, there are three white buttons with blue text and arrows: 'Selaa toimintailmoituksia', 'Mistä toiminnasta ilmoitetaan', and 'Syksyn webinaarit'.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO
STATENS REVISORISÄMBET

På svenska In English

Etusivu Ilmoitukset ▼ Perustietoa ▼ Ohjeita ▼ Ajankohtaista ▼

Kirjaudu

Tietoa valtiotason lobbauksesta nähtävillä ensi kertaa

Suomen avoimuusrekisteriin on tehty ensimmäiset toimintailmoitukset, joissa kerrotaan 1.4.–30.6.2024 välillä tehdystä vaikuttamistoiminnasta. Ilmoituksista ilmenee, mistä aiheista ja millä tavoin eri organisaatiot ovat vaikuttaneet eduskuntaan ja ministeriöihin.

Selaa toimintailmoituksia >

Mistä toiminnasta ilmoitetaan >

Syksyn webinaarit >

Avoimuusrekisterin käyttö ja rekisterin tiedot

- Tiedot annettava sähköisesti (avoimuusrekisteri.fi)
 - Ellei rekisteriviranomainen erityisestä syystä hyväksy tietojen ilmoittamista paperilla
- Tiedot ilmoittaa aina ilmoitusvelvollinen eli vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa harjoittava
- Avoimuusrekisteri sisältää ilmoitusvelvollisen perustiedot, joista suurin osa saadaan YTJ-integraation kautta
 - Yleiskuvaus toiminnasta
 - Organisaation jäsenyydet vaikuttamistoimintaa harjoittavissa yhdistyksissä (Suomessa ja kv)
 - Yhteystiedot

Rekisteröinti-ilmoitus

- Vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavan on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus viimeistään vaikuttamistoiminnan tai vaikuttamistoiminnan neuvonnan aloittamispäivänä
 - Ilmoitusvelvollisuus syntyy kun viiden yhteydenottokerran raja ylittyy kalenterivuoden aikana.
- Rekisteröinti-ilmoitus tehdään avoimuusrekisterin asiointipalvelussa, johon kirjaudutaan henkilökohtaisilla tunnuksilla. Ilmoituksen tekijä tarvitsee valtuudet asioida organisaation puolesta.

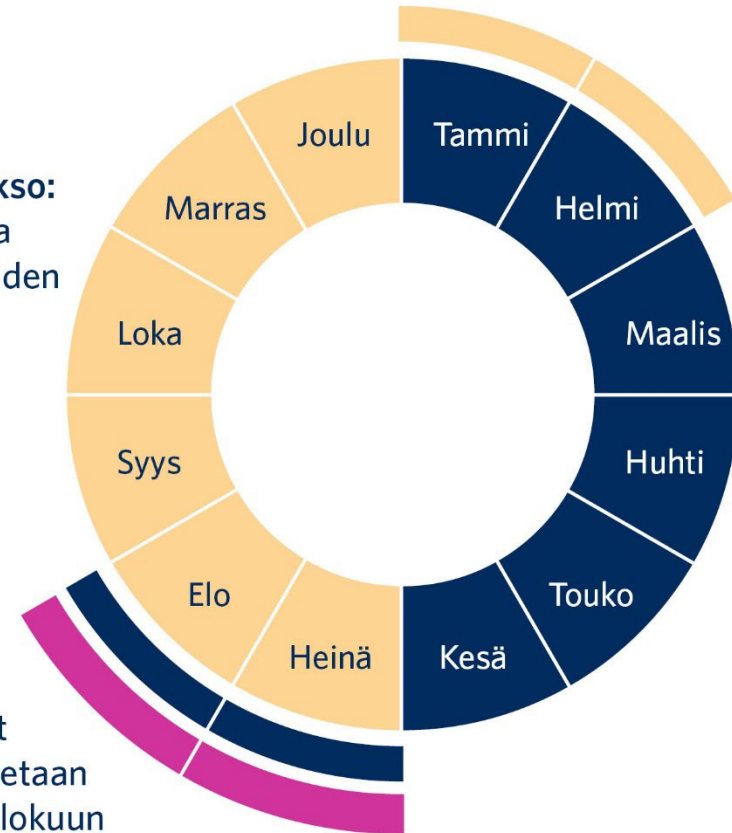
Toimintailmoitus

- Ilmoitusvelvollisen on annettava selvitys vaikuttamistoiminnastaan tai vaikuttamistoiminnan neuvonnasta avoimuusrekisteriin toimintailmoituksella
- Toimintailmoituksessa ilmoitetaan vaikuttamistoiminnasta, vaikuttamistoiminnan neuvonnasta tai sen suhdetoiminnasta sekä niihin liittyvistä taloudellisista tiedoista (vuodesta 2026 alkaen)
- Annetaan kahdesti vuodessa, taloudelliset tiedot kerran vuodessa edeltävältä kalenterivuodelta
- Tiedot ilmoitetaan liikesalaisuuden estämättä.

Milloin toimintailmoituksia tehdään?

- Kalenterivuosi sisältää kaksi raportointijaksoa ja kaksi ilmoituskautta
- Kuuden kuukauden raportointijaksoa seuraa aina kahden kuukauden ilmoituskausi
- Taloudelliset tiedot ilmoitetaan aina vain heinä-elokuun ilmoituskaudella kokonaiselta edeltäneeltä vuodelta
 - Ensimmäistä kertaa tiedot kerätään vuodelta 2025 ja ilmoitetaan rekisteriin heinä-elokuussa 2026

Raportointijakso:
Ilmoitusjaksoa edeltävän kuuden kuukauden vaikuttamis-toiminta tai sen neuvonta

Taloudelliset tiedot ilmoitetaan vain heinä-elokuun ilmoituskauden aikana

Ilmoituskausi:

Edellisen raportointijakson tiedot ilmoitetaan avoimuusrekisteriin toimintailmoituksella kahden kuukauden ilmoituskauden aikana

Miten vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan?

- Vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan aihelähtöisesti yksi aihe kerrallaan
 - Ensimmäisenä ilmoitukselle lisätään vaikuttamistoiminnan aihe, sitten aiheeseen liitetään tieto kohteista ja kohteisiin tieto tavoista. Sama prosessi tehdään niin monta kertaa kuin aiheita on
 - Aiheet muodostavat toimintailmoituksen
 - Avoimuusrekisteristä ei ilmene lobbauksen päivämääriä tai yhteydenottojen lukumääriä

Miten vaikuttamistoiminnan neuvonnasta ilmoitetaan?

Vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavien organisaatioiden on ilmoitettava avoimuusrekisteriin:

- **Vaikuttamistoiminnan neuvonta**
 - avoimuusrekisteriin ilmoitetaan asiakas, jolle neuvontaa on annettu, neuvonnan aihe sekä annetun tuen laatu
 - esimerkiksi: asiakkaan vaikuttamistoiminnan suunnittelua, asiakkaalle tärkeiden sidosryhmien kartoittamista
- **Vaikuttamistoiminta asiakkaan puolesta**
 - ilmoitetaan asiakas, jonka toimeksiannosta vaikuttamistoimintaa on harjoitettu, vaikuttamistoiminnan aihe, vaikuttamistoiminnan kohteet sekä yhteydenpidon tavat
- **Vaikuttamistoiminnan neuvontaa tarjoavan organisaation oma suhdetoiminta**
 - asiakassuhteen ulkopuolella tapahtuvasta yhteydenpito, jos sen tarkoitus on luoda neuvontatyötä hyödyttäviä yhteyksiä tai tiedonvaihtoa vaikuttamistoiminnan kohteiden kanssa.
 - Omasta suhdetoiminnasta kerrotaan aihe sekä vaikuttamistoiminnan kohteet ja yhteydenpidon tavat.

Aiheen ilmoittaminen

- Vapaan tekstin kenttä, 50–600 merkkiä
 - Tai virallinen hanke, jolla on hankenumero
- Aihe voi koskea esimerkiksi politiikkahanketta, lainsäädäntöhanketta, budjettitoimea tai kehittämistoimea miltä vain hallinnonalalta, miltä vain valmistelun vaiheelta
- Aihe tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkasti
- Aihe tulee ilmoittaa liikesalaisuuden estämättä

Vaikuttamistoiminnan kohteiden yksilöinti (1/2)

- Henkilön tarkkuudella kun kyseessä on: kansanedustajat, ministerit, ministereiden toimikaudeksi nimitetyt valtiosihteerit ja erityisavustajat, eduskunnan pääsihteeri ja apulaispääsihteeri, ministeriöiden kansliapäälliköt ja osastopäälliköt sekä ministeriöiden asettamat selvityshenkilöt
- Kansanedustajien avustajien ja eduskuntaryhmien henkilöstön osalta tieto eduskuntaryhmästä
- Ministeriöiden muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto osastosta ja yksiköstä
- Eduskunnan kanslian muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto valiokunnasta, osastosta ja yksiköstä taikka muusta vastaavasta organisaation osasta.

Vaikuttamistoiminnan kohteiden yksilöinti (2/2)

- Jotta organisaatioiden on helpompaa tehdä seuranta vaikuttamisen kohteista, VTV ylläpitää kohteista listaa, jota päivitetään kolmen kuukauden välein. Lista löytyy avoimuusrekisterin verkkosivuilta.
- Muut kuin lain mukaan henkilön tarkkuudella nimettävät henkilöt eivät löydy rekisteristä. Näistä ei ole myöskään perustetta pitää henkilörekisteriä.
- Kaikkia toimintoja, ryhmiä tai muita organisoitumisen muotoja ei löydy listauksesta. Tällöin yhteydenpidon kohde ilmoitetaan esim. osaston tai ministeriön tarkkuudella.
- Pääsääntönä kohdetieto merkitään tarkimmalle mahdolliselle tasolle.
- Ministereinä toimivat kansanedustajat löytyvät listasta ministerinä, eivät kansanedustajana.

Yhteydenpidon tavat

**Tapaaminen tai
vierailu**

Puhelinsoitto

**Sähköposti tai
kirjeenvaihto**

Verkkotapaaminen

**Tekstiviesti, pikaviesti
tai somen yksityisviesti**

Muu tapa, mikä?

Miltä toimintailmoitus näyttää

Tee toimintailmoitus

Täytä toimintailmoitukseen tiedot organisaatiosi vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta. Voit suoraan julkaista ilmoituksen tai tallentaa sen luonnoksena ja jatkaa myöhemmin. Katso tarvittaessa ohje [vaikuttamistoiminnasta ilmoittamiseen](#) tai [vaikuttamistoiminnan neuvonnasta ilmoittamiseen](#).

Raportointijakso

1.7.-31.12.2023

Vaikuttamistoiminnan laajuus raportointijakson aikana

- Enemmän kuin 5 yhteydenottoa tai toiminta on ollut vaikuttamistoiminnan neuvontaa
- Enintään 5 yhteydenottoa
- Ei lainkaan yhteydenottoja

Vaikuttamistoiminta raportointijakson aikana

Ilmoita aihe

Sinulla ei ole vielä raportoitua toimintaa. Aloita raportointi valitsemalla "Ilmoita aihe".

Sähköpostiosoite

+ **Lisää sähköpostiosoite**

Anna sähköpostiosoite, johon lähetämme automaattisen vahvistuksen ilmoituksen julkaisemisesta. Voit lisätä enintään neljä sähköpostiosoitetta. Sähköpostiosoitteita ei julkaista verkkosivuilla.

Poistu

Tallenna luonnos

Julkaise

Ilmoita vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta

- Vaikuttamistoiminta
Organisaation oma vaikuttamistoiminta
- TAI
- Vaikuttamistoiminnan neuvonta
Asiakkaan vaikuttamistoiminnan suunnittelu tai neuvonta
- Vaikuttamistoiminta asiakkaan puolesta
Kohteisiin vaikuttaminen asiakkaan puolesta
- Neuvontaa tarjoavan organisaation suhdetoiminta
Vaikuttamistoiminnan neuvontaa tarjoavan organisaation oma suhdetoiminta

Vaikuttamistoiminnan aihe

Ilmoita toiminnasta aihe kerrallaan. Aloita valitsemalla, onko aiheena organisaation määrittelemä aihe vai valtioneuvoston virallinen hanke. Täytä muut aiheeseen liittyvät tiedot. Napsauta lopuksi "Lisää aihe ilmoitukselle", ja pääset syöttämään seuraavan aiheen tiedot.

- Oma aihe
Kuvaile yhteydenpidon tai neuvonnan aihe mahdollisimman tarkasti
- Virallinen hanke
Anna virallisen valtioneuvoston hankkeen hankenumero. Katso hankkeet ja hankenumerot: [Säädösvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa](#) [↗](#).

Vaikuttamistoiminnan kohteet

Lisää kohteet, joihin on vaikutettu aiheeseen liittyen napsauttamalla "Lisää kohteita". Voit poistaa lisättyjä kohteita rivin lopussa olevasta ruksista.

Lisää kohteita

Poistu tallentamatta

Lisää aihe ilmoitukselle

Jos rekisteröityneen toimijan vaikuttamistoiminta raportointijaksolla...

on ollut pienimuotoista

- Heinä-elokuun ilmoituskaudella ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi ”Enintään 5 yhteydenottoa”, jos toiminta on ollut alkuvuoden pienimuotoista. Aiheita ei ilmoiteta.
- Tammi-helmikuun ilmoituskaudella ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi ”Enintään 5 yhteydenottoa”, jos toiminta on ollut koko vuoden pienimuotoista. Aiheita ei ilmoiteta.

tai sitä ei ole ollut lainkaan

- Jos raportointijaksolla ei ole ollut lainkaan toimintaa, siitä ilmoitetaan toimintailmoituksella valitsemalla toiminnan laajuudeksi ”Ei lainkaan yhteydenottoja”

➔ Kaikissa tapauksissa rekisteröityneiden toimijoiden on tehtävä toimintailmoitus

Avoimuusrekisteristä poistuminen

- Avoimuusrekisteriin rekisteröineen organisaation tulee tehdä poistumisilmoitus, jos:
 - vaikuttamistoiminta muuttuu pienimuotoiseksi
 - vaikuttamistoiminta ja vaikuttamistoiminnan neuvonta loppuu pysyvästi.
- Ilmoitusvelvollisen on tehtävä asiasta ilmoitus ja hoidettava ilmoituspäivään mennessä kertyneet velvoitteet, minkä jälkeen ilmoitusvelvollisuus lakkaa.
- Poistumisilmoitusta kannattaa harkita esim. jos vaikuttamistoiminta on jatkuvasti pienimuotoista

Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot (1/3)

- Taloudellisten tietojen raportoinnilla pyritään tarjoamaan tietoa eri toimijoiden resursseista.
- Ilmoitetaan avoimuusrekisteriin aina kerran vuodessa, kesän toimintailmoituksessa. Ensimmäisen kerran kesällä 2026.
- Taloudelliset tiedot koskevat edellistä kalenterivuotta
- Tämä tarkoittaa, että ilmoitusvelvollisten on seurattava vaikuttamistoiminnan taloudellisia tietoja vuodesta 2025 alkaen

Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot (2/3)

Avoimuusrekisterilain (430/2023) 6 §:n 2 momentin 4-5 kohdan tarkoittamat tiedot ovat:

- **Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot:**
 - edellisen kalenterivuoden aikana vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärä ja näiden vaikuttamistoimintaan käyttämät henkilötyövuodet
 - ostopalveluina hankitun vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräiset kustannukset.
 - vaikuttamistoimintaan liittyvät markkinointi- ja edustamiskulut
- **Vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot:**
 - vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräinen liikevaihto.

Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot (3/3)

- Taloudelliset tiedot syntyvät ainoastaan siitä vaikuttamistoiminnasta tai vaikuttamistoiminnan neuvonnasta, joka on avoimuusrekisterilain soveltamisalan piirissä.
- Ilmoitusvelvollisen ei tarvitse ilmoittaa vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisia tietoja, jos se ei ole harjoittanut vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa edellisen kalenterivuoden aikana.
- Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava toimintailmoituksessa vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot liikesalaisuuden estämättä.
- Poistumisilmoituksen yhteydessä on annettava erillisellä toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot edeltäneeltä kalenterivuodelta, jos ilmoitusvelvollinen ei vielä ole niitä ilmoittanut.

VTV:n määräys vaikuttamistoiminnan taloudellisten tietojen muodostamisesta

- Määräyksenantovaltuus: Avoimuusrekisterilain 6 §:n 5 momentin mukaan rekisteriviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot muodostetaan.
- Määräyksen tavoitteena on tarkentaa avoimuusrekisterilain tarkoittamien vaikuttamistoiminnan taloudellisten tietojen muodostamiseen vaadittuja tietoja
- Määräys koskee vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärää ja näiden vaikuttamistoimintaan käyttämien henkilötyövuosien sekä vaikuttamistoimintaan liittyviä markkinointi- ja edustamiskulujen muodostamista.
- Vaikuttamistoiminnan taloudellisia tietoja koskeva määräysluonnos oli lausuttavana 8.10.–19.11.2024
- Lopullinen määräys annetaan joulukuun aikana

**Kohti seuraavaa
ilmoituskautta**

Hyvä muistaa avoimuusrekisterin käytöstä

Tunnista

- mistä aiheista organisaatiossanne vaikutetaan
- keihin vaikutetaan
- mitä yhteydenpitotapoja käytetään

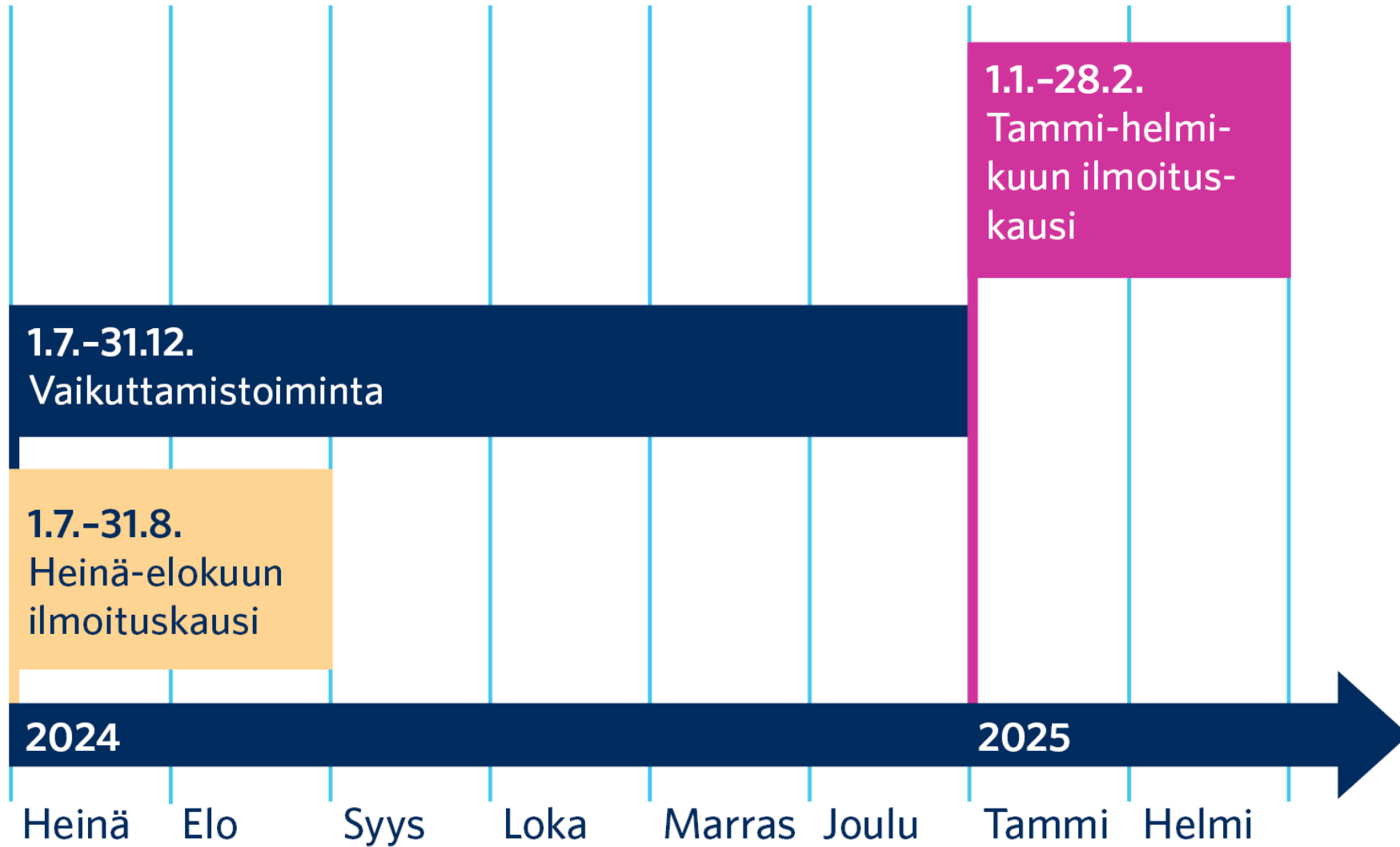
Suunnittele

- miten dokumentoitte vaikuttamisenne omiin järjestelmiinne
- ketkä keräävät ja ylläpitävät tietoa organisaationne vaikuttamisesta

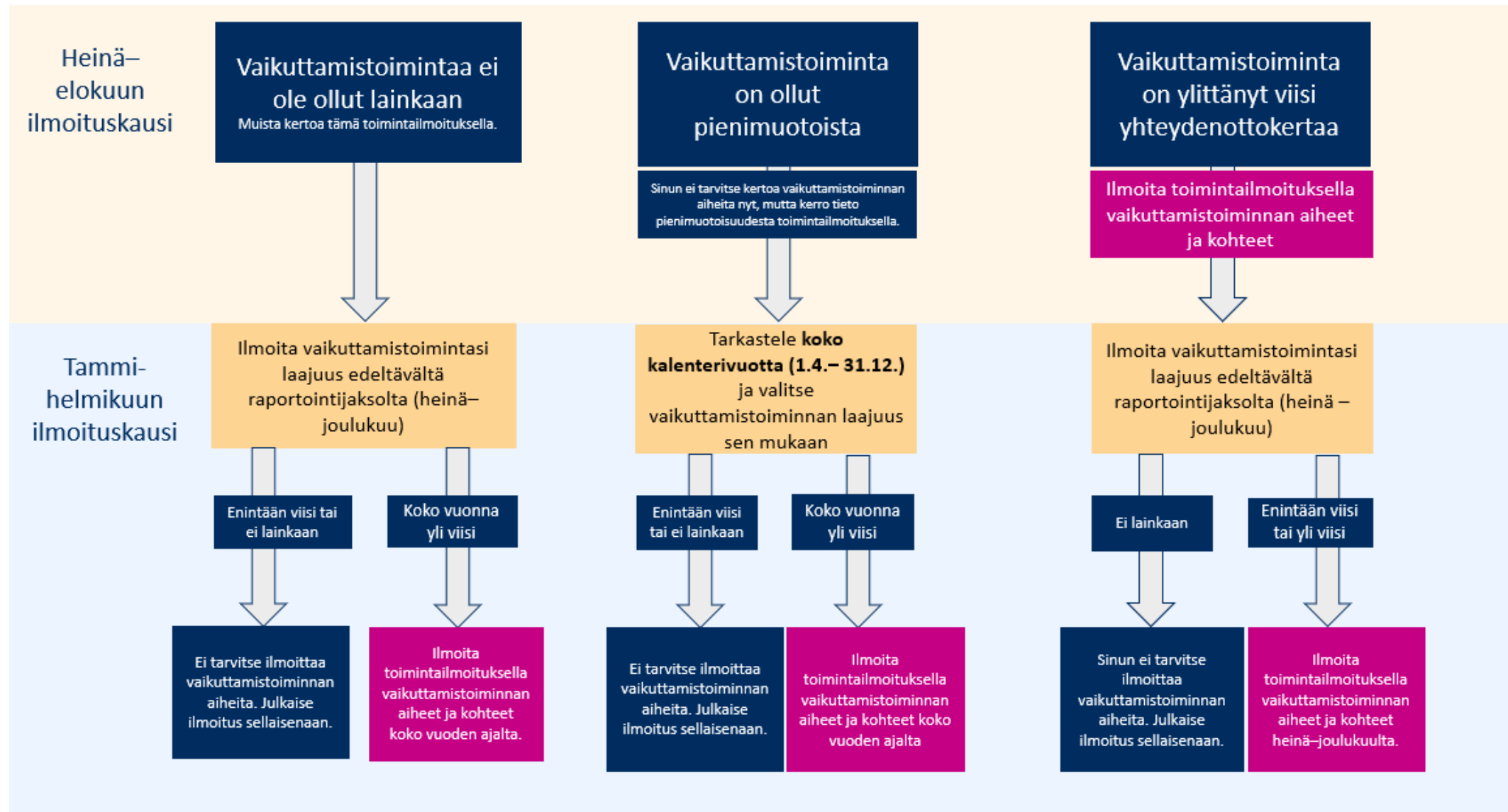
Päätä

- keiden vastuulla avoimuusrekisterin käyttö organisaatiossanne on ja valtuuta avoimuusrekisterin käyttäjät asioimaan organisaationne nimissä (Suomi.fi)

Seuraavan ilmoituskauden aikataulu

Mistä vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan tammi-helmikuun ilmoituskaudella?

Mistä vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan tammi-helmikuun ilmoituskaudella?

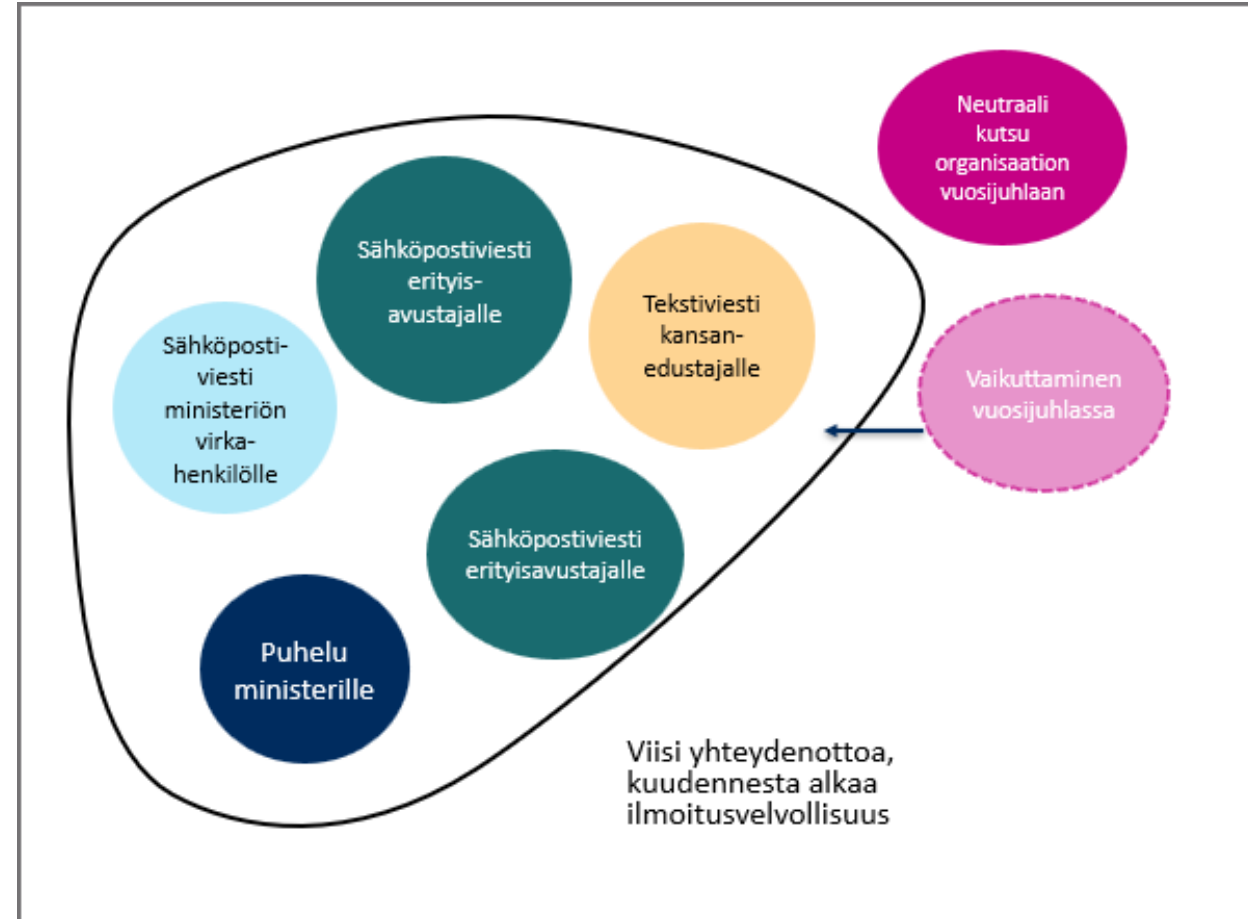
- Heinä-elokuun ilmoituskaudella vaikuttamistoiminnan laajuus oli ”Enemmän kuin 5 yhteydenottoa tai toiminta on ollut vaikuttamistoiminnan neuvontaa”
 - Ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan ja/tai sen neuvonnan aiheet ajalta 1.7-31.12.2024, jos vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa on harjoitettu
 - Ilmoitetaan ”Ei lainkaan”, jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu lainkaan
- Heinä-elokuun toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan laajuus oli ”Enintään 5 yhteydenottoa”
 - Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta arvioidaan tammi-helmikuun toimintailmoituksessa ajalta 1.4-31.12.2024.
 - Jos ilmoitusvelvollisen yhteydenottokerrat ovat huhti-joulukuussa ylittäneet 5 yhteydenottokerran rajan->ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan aiheet ajalta huhti-joulukuu
 - Jos yhteydenottokerrat eivät ylittäneet pienimuotoisuuden rajan huhti-joulukuussa 2024, ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi ”Enintään 5 yhteydenottoa” koko huhti-joulukuun osalta.
- Heinä-elokuun toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan laajuus oli ”Ei lainkaan”
 - Ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan aiheet ajalta 1.7-31.12.2024, jos yhteydenottokerrat ovat ylittäneet 5 yhteydenottokerran rajan
 - Ilmoitetaan enintään 5 yhteydenottoa, jos ilmoitusvelvollisen yhteydenottokerrat ovat 1.7-31.12.2024 olleet enintään 5 kpl
 - Ilmoitetaan ”Ei lainkaan”, jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu lainkaan 1.7-31.12.2024

Mistä vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan tammi-helmikuun ilmoituskaudella?

- **Jos toimija ei vielä ollut ilmoitusvelvollinen heinä-elokuun ilmoituskaudella:**
 - Jos toimija on tehnyt rekisteröinti-ilmoituksen myöhemmin kuin 1.7., alkaa raportointijakso rekisteröitymisen päivämäärästä.
 - Ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan aiheet ajalta rekisteröitymisen pvm-31.12.2024, jos vaikuttamistoimintaa on harjoitettu
 - Ilmoitetaan enintään 5 yhteydenottoa, jos ilmoitusvelvollisen yhteydenottokerrat ovat rekisteröitymisen pvm-31.12.2024 olleet enintään 5 kpl
 - Ilmoitetaan ”Ei lainkaan”, jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu rekisteröitymisen pvm-31.12.2024
 - Järjestelmässä raportointijaksona näkyy kuitenkin 1.7-31.12.2024

Hyvä muistaa: Pienimuotoisuus (1/2)

- Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta on toimintaa, jossa yhteydenottojakertoja vaikuttamisen kohteisiin on **kalenterivuoden aikana enintään viisi**.
- Yhdeksi yhteydenottokerraksi lasketaan esimerkiksi yksittäinen vaikuttamistoimintaan liittyvä puhelinkeskustelu, tapaaminen tai sähköpostiviestin lähettäminen.
- Yksittäisellä yhteydenotolla voi olla vastaanottajana yksi tai useampi vaikuttamistoiminnan kohde.
- Yhteydenottokertojen määrää lasketaan ainoastaan silloin, kun arvioidaan mikäli pienimuotoisen vaikuttamistoiminnan raja ylittyy.

Hyvä muistaa: Pienimuotoisuus (2/2)

- Kaikkien rekisteröityneiden toimijoiden on tehtävä toimintailmoitus puolen vuoden välein myös vaikka vaikuttamistoiminta jäisi pienimuotoiseksi tai sitä ei olisi lainkaan.
- Organisaation vaikuttamistoiminnan laajuus voi vaihdella vuosittain.
- Jos toimijalla ei ole ensimmäisen vuoden jälkeen ollut lainkaan vaikuttamistoimintaa tai sitä on ollut pienimuotoisesti, voi olla hyvä arvioida, pysyykö vaikuttamistoiminta laajuus jatkossakin pienimuotoisena.
- Jos vaikuttamistoiminta ei jatkossakaan ylitä pienimuotoisuuden rajan, avoimuusrekisteristä voi poistua tekemällä poistumisilmoituksen, jolloin ilmoitusvelvollisuus lakkaa.

Hyvä muistaa: Aiheiden ilmoittaminen (1/2)

- Avoimuusrekisteriin ilmoitetaan kaikki aiheet, joista on vaikutettu.
- Eri vaikuttamistoiminnan aiheet ilmoitetaan erikseen, myös vaikka esim. saman henkilön kanssa olisi keskusteltu monesta eri aiheesta
- Jos samasta aiheesta on vaikutettu monta kertaa eri yhteyksissä, riittää että kyseinen aihe ilmoitetaan vain kerran
- Aiheen ilmoittamisen yhteydessä ei ilmoiteta, milloin ja montako kertaa vaikuttamistoiminnan kohteet on tavattu.
- Aiheet tulee ilmoittaa suomeksi tai ruotsiksi.

Hyvä muistaa: Aiheiden ilmoittaminen (2/2)

- Toimintailmoituksen tietojen tarkoituksena on avata yleisölle ilmoitusvelvollisen harjoittamaa vaikuttamistoimintaa
- Vaikuttamistoiminnan aihe tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkasti, esimerkiksi yksittäisen politiikka-, lainsäädäntö-, budjetti- tai kehittämistoimen tai hankkeen tasolla.
- Esimerkki aiheesta, joka täyttäisi nämä edellytykset:

Tarkastusviraston valvontaoikeuksien laajentaminen vaalirahoituslaissa, jotta VTV:n suorittaman valvonnan toimintaedellytyksiä voidaan parantaa ja tehostaa valvontaa

Hyvän edunvalvontatavan suositukset (1/2)

- Avoimuusrekisterin neuvottelukunnan laatimat hyvän edunvalvontatavan suositukset julkaistiin kesäkuussa 2024.
- Suositusten tarkoituksena on edistää hyvää edunvalvontakulttuuria.
- Vaikuttamistyötä ja edunvalvontaa tekevät voivat jatkossa ilmoittaa sitoutuvansa hyvän edunvalvontatavan suositusten noudattamiseen.
- Hyvän edunvalvontatavan suositukset toimivat itsesääntelyn periaattein ja kannustavat vaikuttamistoimintaa harjoittavia toimijoita vastuullisiin käytäntöihin.

Hyvän edunvalvontatavan suositukset (2/2)

Hyvän edunvalvontatavan suositukset ovat seuraavat:

1. Kunnioitamme demokraattista päätöksentekoprosessia.
 2. Toimimme rehellisesti ja muita kunnioittaen.
 3. Kerromme julkisesti, kenen asialla olemme ja mitä etuja edistämme.
 4. Kerromme avoimesti sidonnaisuutemme.
 5. Kunnioitamme luottamuksellisuutta.
 6. Noudatamme vieraanvaraisuuden sääntöjä.
- Voit tutustua hyvän edunvalvontatavan suosituksiin kokonaisuudessaan avoimuusrekisterin verkkosivuilla
 - Vapaamuotoinen ilmoitus suosituksiin sitoutumisesta tehdään rekisterinpitäjälle eli Valtiontalouden tarkastusvirastolle osoitteeseen avoimuusrekisteri@vtv.fi.

VTV:n tehtävät rekisterinpitäjänä

Rekisterinpitäjän tehtävät – 9 § (1/2)

- 1) Ohjaa ja neuvoo ilmoitusvelvollisia tekemään laissa säädetyt ilmoitukset.
- 2) Tarkistaa, että rekisteröinti-ilmoituksen tehneet ilmoitusvelvolliset ovat tehneet toimintailmoituksen.
- 3) Tarkistaa, että ilmoitusvelvollisen ilmoitus vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvästä lopettamisesta tai vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi täyttää laissa säädetyt edellytykset.
- 4) Selvittää ilmoitukseen liittyviä laiminlyöntiepäilyksiä.

Rekisterinpitäjän tehtävät – 9 § (2/2)

- 5) Tarvittaessa kehottaa tekemään ilmoituksen tai lisäämään, täydentämään ja korjaamaan avoimuusrekisterin tietoja.
- 6) Ylläpitää ja kehittää sähköistä rekisteriä.
- 7) Asettaa neuvottelukunnan.
- 8) Tekee vuosiraportin rekisterin toiminnasta ja valvonnasta.
- 9) Antaa vaalikausittain eduskunnalle kertomuksen rekisterin toiminnasta ja valvonnasta.

Kehotuksen tehostamiseksi tarkastusvirasto voi määrätä uhkasakon.

Tahdotko tuoreet tiedot avoimuusrekisteristä?

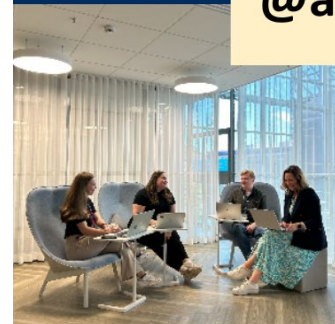
Haluatko tuoreimmat tiedot uudesta avoimuusrekisteristä?

Tilaa uutiskirje

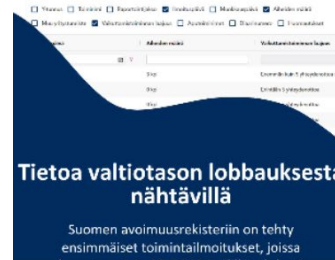
Avoimuusrekisteri on Instagramissa

@avoimuusrekisteri

Tilaa uutiskirje

Tiesitkö, että
yleisin avoimuusrekisteriin merkitty yhteydenpitotapa on sähköposti?

Muistathan, että
rekisteröityneen organisaation on tehtävä toimintailmoitus, vaikka toiminta olisi ollut pienimuotoista tai sitä ei olisi ollut lainkaan.

Kiitos!

Tack!